

Της Σωτηρίας Μαραγκοζάκη

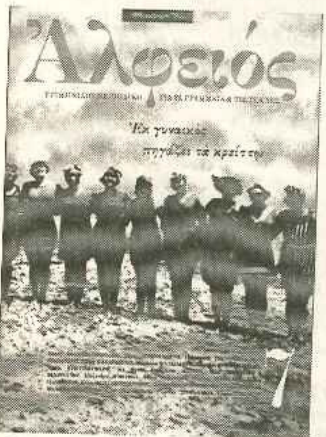
Στην επαρχία ή μάλλον στην περιφέρεια όπως μετονομάσθηκε σύμφωνα με τη «σχεδόν» νεοκοπη ορολογία, φαίνεται πως ακόμη «φτιάχνουν ιστορία οι παρέες». Και καταγράφουν μ' έναν αλλιώτικο τρόπο την εποχή και τις προθέσεις της μέσα από την λογοτεχνική παραγωγή. Καλά προφυλαγμένες σε υπόστεγα, πίνοντας τον καφέ και συζητώντας σε φιλόξενα εντευκτήρια, πέραν των τειχών σε «δικές τους» εξωπόρτες. Παρατηρώντας κριτικά τα πολιτιστικά δρώμενα καθώς συμβάλλουν ουσιαστικά στη διαμόρφωσή τους. Καθώς παρεμβαίνουν με λόγο και πράξη. «Τα περιοδικά της επαρχίας είναι σήμερα καλύτερα από αυτά της Αθήνας» έχει δηλώσει ο Μανόλης Αναγνωστάκης ενώ δεν είναι λίγοι αυτοί που πιστεύουν ότι «συνθέτουν έναν από τους λίγους πλέον χώρους που ανταγωνίζεται επάξια την πρωτεύουσιανική παραγωγή».

Εκπρόσωποι 9 λογοτεχνικών εκδόσεων της περιφέρειας ανταποκρίθηκαν θετικά στην πρόσκληση για συνάντηση στην Αλεξανδρούπολη που έγινε με πρωτοβουλία του περιοδικού Λόγου και Τέχνης ΕΞΠΟΛΙΣ, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων ΒΑΛΚΑΝΙΑ ΟΝΕΙΡΑ της ομάδας το ΡΗΓΜΑ ΠΟΥ ΕΝΩΝΕΙ και σε συνεργασία με τους Πολιτιστικούς Συλλόγους Φοιτητών Αλεξανδρούπολης. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε την Δευτέρα 1 Απριλίου στην αίθουσα του Εμποροβιομηχανικού Επιμελητηρίου και το κλίμα που επικράτησε αλλά και τις διαθέσεις όσων συμμετείχαν αποδίδουν σ'

της Κοζάνης: «Αισθάνομαι εξαιρετικά όμορφα που χάριν ενός σεισμικού ρήγματος που μετατράπηκε σε πνευματικό και μετεξελίσσεται σε όνειρο Βαλκάνιο, δηλαδή όνειρο μάλλον γκριζό, μετακινήθηκε προς ανατολάς και γνώρισα επιτέλους κάποιες επίμονες ψυχές που κρύβονται πίσω από το όνομά τους στις σελίδες των περιοδικών τους».

Τα περιοδικά που πήραν μέρος στη συνάντηση και όσα συνοπτικά ανέφεραν οι εκπρόσωποι τους σημειώνονται παρακάτω.

ΑΛΦΕΙΟΣ Πύργος Ηλίας

Ο δημοσιογράφος Χρήστος Κωνσταντόπουλος αναφέρθηκε στην εμπειρία από την έκδοση (τριμηνιαία) του ΑΛΦΕΙΟΥ την Άνοιξη του 1994 μέχρι σήμερα που συμμετέχει παράλληλα στην

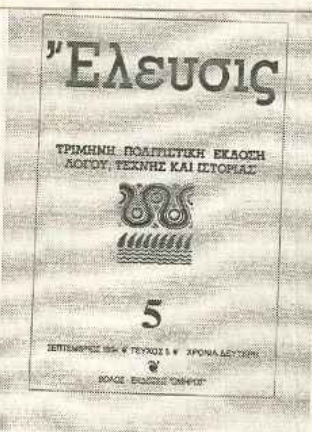
Πραγματοποιήθηκε στην Αλεξανδρούπολη η πρώτη συνάντηση λογοτεχνικών περιοδικών της περιφέρειας

ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ ΜΕ ΛΟΓΟ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ

Τον Οκτώβριο στην Κοζάνη η επόμενη συνάντηση

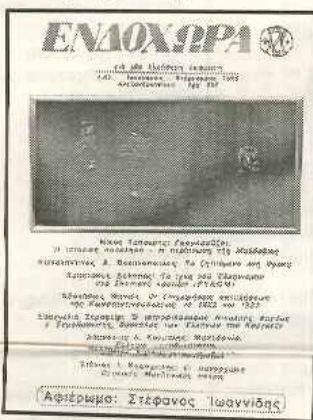
διοργάνωση εκδηλώσεων και την ανάληψη πρωτοβουλιών για τη διατήρηση της φυσιογνωμίας της πόλης του Πύργου σε συνεργασία με τοπικούς φορείς. «Δεν ξέρω αν είμαστε αυτοίσιπτες σίγουρα όμως δεν είμαστε γραφικοί όπως κάποιοι μας καταλογίζουν» είπε χαρακτηριστικά για το γνωστό κλίμα που επικρατεί στην επαρχία όπου οι πρωτοβουλίες αντιμετωπίζονται με δυσπιστία. Ο διαχωρισμός σε λογοτεχνία του κέντρου και της περιφέρειας -κατά τον κ. Κωνσταντόπουλο- δεν ισχύει γιατί «η λογοτεχνία είναι μία και ενιαία» υποστήριξε.

ΕΛΕΥΣΙΣ Βόλος

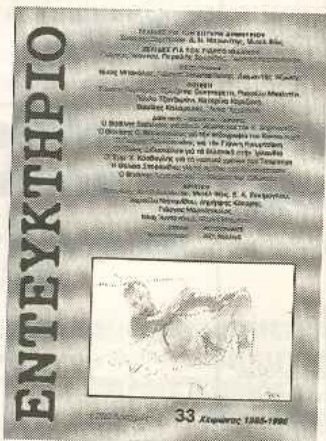
Η τριμηνιαία έκδοση λόγου, τέχνης και ιστορίας ΕΛΕΥΣΙΣ πρωτοκυκλοφόρησε το 1993 φιλοδοξώντας να αποτελέσει «ένα παράθυρο στην ποιότητα ζωής» είτε για το περιοδικό ο κ. Βαγγέλης Γκόμας. Παρά τις δυσκολίες που θεωρούνται δεδομένες σε παρόμοιες εκδοτικές απόπειρες, κυκλοφορεί σε 3.000 αντίτυπα με ποικίλα θέματα (ιστορικά, κοινωνικά, ποίηση, λογοτεχνία). «Δυστυχώς η μοίρα των περιφερειακών περιοδικών είναι να μην έχουν μακροβιότητα και να περνούν ως διάττοντες αστέρες στον πνευματικό ορίζοντα του τόπου γεγονός που κύρια οφείλεται σε προβλήματα οικονομικά» επεσήμανε ο κ. Γκόμας. Γι' αυτό και χαρακτήρισε σημαντική την συνάντηση των περιφερειακών εντύπων στην Αλεξανδρούπολη εκφράζοντας την ελπίδα να αποτελέσει το πρώτο βήμα για την εξεύρεση τρόπων στήριξης των περιοδικών.

ΕΝΔΟΧΩΡΑ Αλεξανδρούπολη

Αίτημα στις σημερινές συνθήκες κατά των εκπρόσωπο του περιοδικού ΕΝΔΟΧΩΡΑ κ. Χρήστο Κάκαλη, είναι η διαμόρφωση, ανάδειξη και κατοχύρωση της τοπικής και περιφερειακής ταυτότητας και προς αυτή την κατεύθυνση εργάζονται οι συντελεστές του. Η καλλιέργεια της τοπικής περιφερειακής ταυτότητας αποτελεί πράξη άμυνας και πολιτισμικής πολυπλοότητας γιατί τελικά η πολυμορφία της περιφερειακής ταυτότητας είναι προϋπόθεση της πολιτιστικής δημιουργίας» υποστήριξε ο κ. Κάκαλης.

ΕΝΤΕΥΚΤΗΡΙΟ Θεσσαλονίκη

«Αισθάνομαι σαν φτωχός που πρόκει-

ται να συζητήσει με άλλους φτωχούς το πρόβλημα της φτώχειας» εξομολογήθηκε ο Γιώργος Κορδομενίδης που μίλησε για τη σχέση του ΕΝΤΕΥΚΤΗΡΙΟΥ με τη λογοτεχνία. Σύμφωνα με μια «κατάθεση προθέσεων» που έδωσε το στίγμα του περιοδικού που πρωτοκυκλοφόρησε το 1987 «το ΕΝΤΕΥΚΤΗΡΙΟ δεν είναι τοπικό περιοδικό, ούτε η θεματογραφία του ούτε οι συνεργάτες του περιορίζονται στο χώρο της Θεσσαλονίκης όπου εκδίδεται αλλά φιλοδοξεί να διαβάζεται με το ίδιο ενδιαφέρον σ' ολόκληρη την Ελλάδα και χωρίς καμία συγκατάβαση για τον τόπο προέλευσής του».

Κριτήριο για τη φιλοξενία ενός κειμένου στις σελίδες του είναι το ενδιαφέρον που παρουσιάζει «χωρίς να βαρβαίνει εφιαλτικά η υπογραφή του συγγραφέα» υψύσε ο κ. Κορδομενίδης.

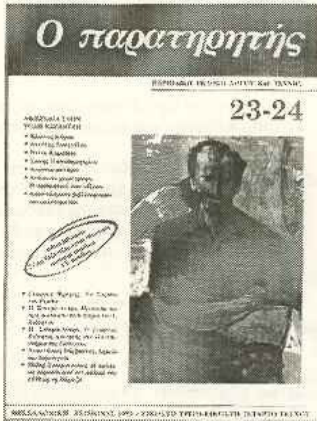
ΕΞΠΟΛΙΣ Αλεξανδρούπολη

«Μια συνάντηση περιφερειακών λογοτεχνικών εντύπων προσφέρει την ευκαιρία να αναζητήσουμε επι της ουσίας την ταυτότητά μας ως λογοτεχνικά περιοδικά ή διαφορετικά να καταγράψουμε πτυχές της λογοτεχνικής μας παρουσίας» είπε ο Θανάσης Κούγκουλος που φέρει την κύρια ευθύνη για τη διοργάνωση της συνάντησης στην Αλεξανδρούπολη. Το περιοδικό Λόγου και Τέχνης ΕΞΠΟΛΙΣ που πρωτοκυκλοφόρησε το φθινόπωρο του 1994 χωρίς να παραβλέπει το γεγονός ότι εκδίδεται στη Θράκη δεν θεωρείται ότι λογοτεχνική εντοπιότητα ως προγραμματικό στόχο ούτε καλύφθηκε πίσω από ένα βολικό για την επαρχία κλίμα τοπικισμού. Φιλοξένησε πολλές νέες γρα-

φές με γνώμονα το ύφος κι όχι το βιογραφικό σημείωμα ή την καταγωγή τους ενώ παράλληλα παρουσίασε αφιερώματα στη σύγχρονη ποίηση της Βουλγαρίας, των Σκοπίων και στη λογοτεχνία της μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης. Ο τόπος ως γεωγραφική και ιστορική έννοια επηρεάζει ένα κείμενο αφού το διαποτίζει με τη φυσιογνωμία και την παράδοσή του, υποστήριξε ο κ. Κούγκουλος μιλώντας για την «τοπογραφία» και την «ανθρωπογεωγραφία» ενός λογοτεχνικού έργου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ Θεσσαλονίκη

Ο λογοτεχνικός ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ κυκλοφόρησε τον Ιούνιο του 1987 και είναι παιδί των ομώνυμων εκδόσεων της Θεσσαλονίκης. Ενημερωτικά στοιχεία για τη διάρθρωση και τα κύρια ενδιαφέροντα του περιοδικού έδωσε η κ. Ελένη Λιβεριάδου. Στόχος του είναι η καταγραφή του πολιτιστικού γίνεσθαι με έμφαση στα γεγονότα και τους δημιουργούς της συμπτωτεινότητας και της Β. Ελλάδας γενικότερα. Τα αφιερώματα καταλαμβάνουν μεγάλο μέρος στις σελίδες του και συνοδεύονται αρκετές φορές με ειδικά ένθετα ανθολογίων των εκάστοτε δημιουργών. Με την υποστήριξη δε του εκδοτικού οίκου και των Ρ/Σ του ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗ διοργανώνει εκδηλώσεις για την προβολή συγγραφέων της Θεσ/νίκης και της λογοτεχνίας γενικότερα. «Ιδιαίτερα μας ενδιαφέρει να εντοπίσουμε πως μια πόλη με έντονα χαρακτηριστικά εξωστρέφειας και κοσμοπολιτισμού ενσωματώνεται στον εθνικό κορμό της λογοτεχνικής παραγωγής» ανέφερε η κ. Λιβεριάδου.

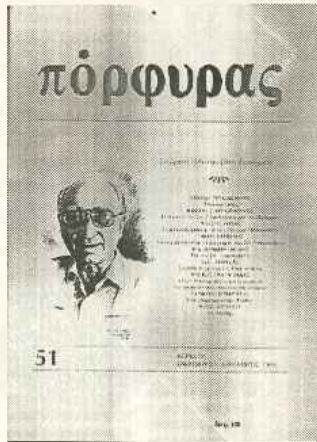
ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Κοζάνη

«Καθώς διέσχισε η αμαρτωσιχία το χάρτη ένιωθα ότι γύριζα σ' ένα γνωστό

τόπο. Απλά ολοκληρώνα το μάθημα της πατριδογνωσίας... Για αυτή την ακραία απόληξη του ελλαδικού χώρου οι διηγήσεις όσων θήτευσαν ή μαθήτευσαν δέχονταν όπως ένας συρμός με εικόνες, συναισθήματα και φαντασιώσεις». Ο λόγος του κ. Βασιλή Καραγιάννη από το περιοδικό ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ για τα κοινά σημεία αναφοράς των δύο πόλεων, Αλεξανδρούπολης-Κοζάνης ήταν έξοχα ποιητικός με μιάν αδιόρατη μελαγχολία. «Από την ΕΝΔΟΧΩΡΑ που έβγαίρα να τα τελευταία χρόνια γνώρισα τον τόπο, από την ΕΞΩΠΟΛΙ γνώρισα την ψυχή και την ευαισθησία των ανθρώπων της» είπε χαρακτηριστικά. Η ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ξεκίνησε πριν 11 χρόνια ως μια απόπειρα διαφορετικής έκφρασης γενικά. Ομως «όσοι σκαλίζουν με τους άσημους πνευματικούς κήπους στην επαρχία της επαρχίας ζούμε και τις μικρές μας τραγωδίες» είπε με πίκρα αλλά και τόλμη θέτοντας ίσως το δάκτυλο υπό των τύπο των ήλων.

ΠΟΡΦΥΡΑΣ Κέρκυρα

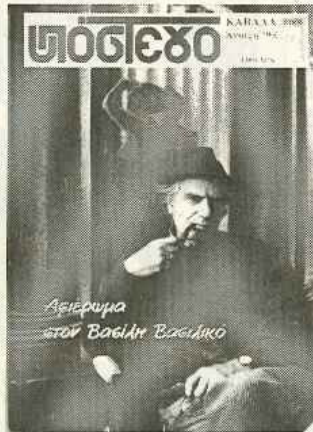

Εκφράζοντας την πεποίθηση ότι τα λογοτεχνικά περιοδικά που εκδίδονται σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας συνιστούν σημαντικές φωνές για όλους και περικλείουν το καθένα ένα ζωντανό πολιτιστικό οργανισμό, ο κ. Κώστας Σουζέρφ εκ μέρους του περιοδικού ΠΟΡΦΥΡΑΣ, χαρακτήρισε σημαντική την συνάντηση

Στα «Βαλκάνια Ονειρα» όπως βαπτίσθηκαν οι εκδηλώσεις στη Θράκη ο πολιτισμός γίνεται όχημα που ενώνει, ενάντια στη γενικότερη απάθεια και αδιαφορία

των περιφερειακών περιοδικών. Ο ΠΟΡΦΥΡΑΣ ιδρύθηκε στην Κέρκυρα το 1980 με στόχο τη δημιουργία ενός χώρου για τη φιλοξενία έργων Κερκυραίων δημιουργών. Κατά καιρούς δημοσίευσε αφιερώματα στη σύγχρονη ευρωπαϊκή ποίηση καθώς και σε καταξιωμένους ελληνες τεχνίτες του λόγου, της σμίλης ή του χρωστήρα. Μεγάλη έμφαση έδωσε γενικά το περιοδικό στο συνδυασμό του τοπικού στοιχείου και του ευρύτερα ελληνικού αλλά και του ελληνικού με το οικουμενικό. Η διοργάνωση εκδηλώσεων σε συνεργασία με τοπικούς φορείς (Δήμο, Πανεπιστήμιο κ.α) εντάσσεται στους στόχους του περιοδικού και σημειώνει επιτυχία.

ΥΠΟΣΤΕΓΟ Καβάλα

«Ετούτη η γλώσσα έχει ανάγκη από έκθεση και φως, να βγει και να απλωθεί, να ακούσει και να συλλέξει για να στρέψει έτσι το πρόσωπό της με περισσότερη ευελιξία στην πραγματικότητα, που ενίοτε υποτιμά, και στη ζωή». Ο πεζογράφος Διαμαντής Αζώτης αποπειράθηκε να απαντήσει στο ερώτημα «από ποιούς αντλούν, τρέφονται και αρδεύονται» τα περιοδικά της περιφέρειας, ποιοί εν ολίγοις τα σπρίζουν. Αν και εκείνο ίσως που μετράει περισσότερο είναι ότι το «σκηνικό είναι εδώ, εμείς είμαστε παρόντες, η περιπέτεια της περιφέρειας συνεχίζεται ολίγον σκοτεινή αλλά πάντα σύγχρονη και ζωντανή». Αισθανόμαστε ως μέλη ενός θιάσου που δεν έχασε ακόμη τον τελευταίο ρόλο, είπε ο κ. Αζώτης κι ήταν σα να έκλεινε συνωμοτικά το μάτι στους παρευρισκόμενους. Το μήνυμά μάλλον ελήφθη απ' όλους.

Δ. Παπαχρήστος: Η καχυποψία δείχνει πως η αλλητορία έχει προχωρήσει πάρα πολύ

Ένα ρήγμα για να γεφυρωθεί χρειαζόταν γέφυρες επικοινωνίας, κουράγιο, δούλεμα επιμονή και φαντασία. Εξάλλου

Οι διοργανωτές της συνάντησης ακούν προσεκτικά τον εκπρόσωπο της ΕΞΩΠΟΛΙΣ Δημήτρη Παπαχρήστο, Ευαγγελία Τσουκνέκη, Θανάσης Τζούλης, Λίλη Εξαρχοπούλου κατά την πρώτη συνεδρία. Στο βήμα ο Θανάσης Κούγκουλος

όλα σ' αυτό από τον τόπο γίνονται απ' το μεράκι κάποιων ανθρώπων, όπως είπε από μέρος της άτυπης ομάδας ΤΟ ΡΗΓΜΑ ΠΟΥ ΕΝΩΝΕΙ ο συγγραφέας Δημήτρης Παπαχρήστος που ήταν παρών στη συνάντηση των περιοδικών στην Αλεξανδρούπολη. Στα «Βαλκάνια Ονειρα» όπως βαπτίσθηκαν οι εκδηλώσεις στη Θράκη ο πολιτισμός γίνεται όχημα που ενώνει, ενάντια στη γενικότερη απάθεια

και αδιαφορία. Η κρατική ενίσχυση δεν ήρθε με καμία μορφή και τα Ονειρα έγιναν πραγματικότητα γιατί κάποιος χορηγού όπως η ΛΙΘΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΕ δεν δίστασαν να σπρίξουν άτομα και προθέσεις. Η καχυποψία όμως για όσους αποπειράνται να βγουν από το τέλμα και να συμπαρασφύρουν κι άλλους μαζί, είναι πια δεδωμένη. Γράφτηκαν και ειπώθηκαν διάφορα. Η λάσπη άλλωστε είναι ένα υλικό έν αφρονιά στον τόπο. Εκείνο που προέχει είναι να βγουν κάποιοι απ' το καβόκι τους, να συμμετέχουν. Αν θα υπάρξει συνέχεια στα Βαλκάνια Ονειρα ή θα ξυπνήσουμε απότομα θα εξαρτηθεί από τη συμμετοχή και δραστηριοποίηση των τοπικών φορέων. Κόντρα στην απραξία και την ιδεολογία του «δεν γίνεται τίποτα». Όπως είπε χαρακτηριστικά ο Δημήτρης Παπαχρήστος «είναι πολλά που μπορούν να γίνουν αρκεί να πιστέψουμε πως αυτό μπορεί να γίνει».

Στην Κοζάνη η επόμενη συνάντηση

Στο στρογγυλό τραπέζι που ακολούθησε συζητήθηκαν προβλήματα και προοπτικές των περιφερειακών λογοτεχνικών εντύπων. Το ενδιαφέρον επικεντρώθηκε στις δυσκολίες διακίνησης και προώθησης που αντιμετωπίζουν σχεδόν στο σύνολο τους. Την ανάγκη να υπάρξει διαρκής επικοινωνία μεταξύ των περιοδικών τόνισαν ο Δ/ντής της ΕΞΩΠΟΛΙΣ κ. **Θανάσης Τζούλης** και ο εκδότης κ. **Γιάννης Λασκαρόκης** που πρότεινε την καθιέρωση ετήσιας συνάντησης εκπροσώπων των περιοδικών ώστε να υπάρξει συνέχεια της πετυχημένης απόπειρας που έγινε στην Αλεξανδρούπολη. Η πρόταση έγινε δεκτή με ικανοποίηση από όλους τους συμμετέχοντες και η επόμενη συνάντηση συμφωνήθηκε να πραγματοποιηθεί τον Οκτώβριο στην Κοζάνη με τη συμμετοχή λογοτεχνικών περιοδικών από ολόκληρη την ελληνική επικράτεια. Συζητήθηκαν τέλος η **δημιουργία κοινής προθήκης σε βιβλιοπωλεία** όσον το δυνατόν περισσότερων πόλεων για γνωριμία με το ευρύτερο αναγνωστικό κοινό και η **λειτούργεια ειδικού περιπτέρου στην Εκθε-**

ση βιβλίου που θα πραγματοποιηθεί τον Ιούλιο στην Αλεξανδρούπολη, στο πλαίσιο αλληλεγγύης μεταξύ των περιοδικών που θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη όπως όλοι συμφώνησαν.

Τέλος καλό όλα καλά; Ο πρώτος στόχος που ήταν «να γνωριστούμε μεταξύ μας» επιτεύχθηκε. Η αρχή έγινε και η συνέχεια αναμένεται με ενδιαφέρον.